

L'ALTRA ECONOMIA

A l'Agenda 2012 ens preguntàvem quina Humanitat podem i volem ser, quina vida podem i volem viure, quina convivència anhelem. Aquesta Agenda del 2013 aterra en el camp de batalla de l'Economia, on es decideix la voluntat i la possibilitat de viure i de conviure tota la Humanitat amb veritable dignitat humana.

Emmanuel Mounier ens va recordar que *tot és política, fins i tot quan la política no ho és tot*. Molt abans i després, ideologies i poders ho han reduït tot a l'Economia. Churchill deia que «en el fons de tota qüestió hi ha una lliura esterlina».

L'Agenda aborda *L'Altra Economia*. Que no és pas per a res un tema nou, sinó que empalma amb la lluita utòpica de tanta Humanitat, en moviments i revolucions, amb diferents noms, però en la recerca de la justícia, contra la fam i l'esclavitud, contra tots els règims polítics que han negat el sòl i el pa a la majoria de la Humanitat una.

Parlem de *L'Altra Economia*, altra de veritat, radicalment alternativa, no pas simplement de «reformes econòmiques». De reformismes barats el Déu de la Vida ens en lliuri. *L'Altra Economia* no pot pas ser només econòmica; ha de ser integral, ecològica, intercultural, al servei del Bon Viure i del Bon Conviure, en la construcció de la plenitud humana, desmuntant l'estructura econòmica actual que està exclusivament al servei del mercat total, apàtrida, homicida de persones, genocida de pobles. Somiem amb un canvi sistèmic que atengui les necessitats i aspiracions de tota la Família Humana reunida a la casa comuna, l'Oikos. «Oiko-nomia» és l'administració de la casa, que té com a llei la fraternitat/sororitat.

Aquesta economia només pot esdevenir-se a partir d'una consciència humana i humanitzadora que rebutgi la desigualtat escandalosa en la qual està estructurada la societat actual. Una Economia per a totes les persones i per a tots els pobles, en comunió de lluites i esperances. Com somiava aquell camperol per als seus nou fills: «més o menys per a tots». A nivell de família, de veïnat, de ciutat, de país, de continent, de món. Sempre a partir dels pobres i exclosos; construint des de la terra el Poble, des de la seva suor, des del seu crit i el seu cant, des de la sang vessada per tantes multituds de màrtirs testimonis.

A ran de la gran crisi la revista «Iglesia Viva» escrivia, en el seu número 248: «L'única forma de sortir de la crisi i evitar-ne altres més greus és combatre la desigualtat en totes les seves manifestacions». Els informes del PNUD ens estan recordant que el 20% més ric de la població mundial absorbeix el 80% de les riqueses

mundials, i que el 20% més pobre s'ha d'accontentar amb l'1,6%. Segons Noam Chomsky, 230 famílies són posseïdors del 80% de la riquesa mundial. Mentre continuïn aquestes xifres de desigualtat monstruosa no hi haurà pau ni justícia al món. *L'economia altra* ha de ser la socialització dels béns majors, que són patrimoni de tota la Humanitat: la terra, l'aigua, la vivenda, la salut, l'educació, el treball, la comunicació, la mobilitat...

L'economia de mercat especulativa, financera, regeix el món i així tot està sotmès a la macrodictadura de l'economia capitalista neoliberal. En comptes d'una política social s'ha imposat el mercat total i la seva economia especulativa financera globalitzada. La civilització que avui ens domina és l'estructuració capitalista de l'egoisme, de la prepotència, de l'exclusió, de la fam, de la mort abans d'hora i per causes iníquies...

El teòleg màrtir Ellacuría propugnava «la civilització de la pobresa». Jo la traduïa com «la civilització de la sobrietat compartida». Si continuem fent del lucre a qualsevol cost la pauta de l'economia, seguiran creixent la fam, la misèria, la violència, la depredació. El creixement capitalista neoliberal només es pot vèncer amb un «decreixement» harmònic i mundial. «El Bon Viure i el Bon Conviure» exigeixen i possibiliten que la Humanitat creixi veritablement, humanitzant-se en tots els àmbits. «Humanitzar la Humanitat» és la consigna. Ecològicament, pluriculturalment, iguals i diferents a la Casa Comuna, l'*Oikos*.

A la llum de la fe religiosa, sobretot, aquesta economia altra serà una veritable espiritualitat: de compassió solidària amb tots els caiguts al marge del camí; d'indignació profètica davant tots els ídols de mentida i de mort; de convivència amorosa amb tots els éssers. Suposa una autèntica conversió al Misteri de la Vida, al Déu d'aquest Misteri, a l'*Oikos* que cohabitarem.

Es dirà que és utopia; i ho és. Una utopia legítima si es viu dia a dia construint-la a base d'amor i d'esperança. És una economia-utopia que s'ha d'anar inventant des de la pràctica diària. Obligarà a reveure a fons la noció i la pràctica de la propietat privada, tinguda com a sacra i il·limitada. Les Religions, l'Església concretament, han servit per justificar l'entronització d'una propietat privada que és privativa i privadora. En els primers temps de l'Església, en contrapartida, aquells venerables bisbes teòlegs dictaminaven categòricament: «allò que et sobra no és teu». Acumulant en poques mans i exclouent les majories, la propietat privada ve a ser una guerra a mort entre els opressors i els oprimits, que diria el teòleg Comblin, entre els que tenen i els que no tenen, que diria Cervantes.

En llenguatge bíblico-teològic tenim la paraula clau per parlar de l'*Altra Economia*, veritablement altra: el Regne, l'economia del Regne. Obsessió de Jesús de Natzaret, revolució total de les estructures personals i socials. Utopia necessària, «obligatòria», perquè és la proposta del mateix Déu de la Vida, Pare-Mare de tota la família humana.

